

OBRAZY

ANNY ČEJKOVÉ

Text **Jarmila Jelínková** / foto **Günter Bartoš**

Moje obrazy? Někdy je to pěkný řev

Svémi obrazy mění lidem život. Neváhají kvůli jejímu plátnu o velikosti manželské postele posunout ve svém domě zed', jen aby obrazu poskytl dostatečný prostor. Sejdou-li se dvě kamarádky, které se na umělecké dílo musejí složit, koupí si ho napůl a každá s ním bydlí půl roku. Obrazy Anny Čejkové někteří lidé prostě potřebují...

Oranžový tajemník, Rajská zahrada.**Jak vůbec vznikají názvy vašich obrazů?**

Většinou si to samo řekne. Jednou jsem ale byla zcela bezradná. Bylo mi jasné, že jde o něco temného, tajemného, mlhavého, vlastně ten obraz byl dost výjimečný ve vztahu k mým ostatním – udržela jsem ho jen ve dvou barvách. A nechtěla jsem, aby název obraz degradoval, nebo naopak vysvětloval něco, co v něm vůbec není. Zavolala jsem bratra, ten na to koukl a řekl – to je přece jasné: Ticho po pěšině. Obraz se prodal ještě na vernisáži. To byl temný, tajemný obraz, který se vymykal.

Znamená to, že jinak malujete především netemné, netajemné obrazy?

Dost záleží na období, v jakém se nacházím. Životním, ročním a tak. A podle toho i barevném.

A nyní?

Ted' dělám opravdu hodně málo mlhavé, hodně málo temné, maluji spíš radostné, veselé obrazy. Asi je to tím, že se mi změnil život. Ustálil se a já už nemám důvod si na svých obrazech řešit nějaké deprese. A svým způsobem je přenášet na další lidi. Každý má svých smutků dost.

Například táta měl na mě – ve snaze rozvíjet můj talent – z principu dobrý, ale poněkud silný vliv, a já jednoho dne potřebovala udělat „šmik“.

Jak jste se odstříhla?

Řekla jsem mu, ať se nezlobí, ale že už nemůže chodit do mého ateliéru, prohlížet mé rozmalované obrazy a radit ve stylu: „Tady by to chtělo ještě trochu žlutý...“

Jste tedy okurka v dobrém láku. Jak se teď ty vaše dobré nálevy jmenují?

Láska, štěstí, asi i dozrání. Sice jsem pořád trhlá, ale život to ve mně sám ohlazuje a tříbí. Když jsem odešla ze školy, mé obrazy se začaly rozsvěcovat. A pořád přicházejí nějaké změny. Z obrazů se to snadno pozná. Dřív tam bylo hodně roští a teď se projasňují do jednodušších kompozic.

Jak na vaše obrazy reagují lidé? Kupují víc ty divoké, plné emocí, nebo ty klidnější, tišší?

Těžko říct, protože každý člověk je individualita a každý proto potřebuje k životu něco jiného. Já sama se k obrazům – ať už ke svým anebo k cizím dí-

lům – stavím tak, že buď s nimi můžu, nebo nemůžu žít. Vždyť obraz je jako člen rodiny.

Když malujete obraz na zakázku pro konkrétního člověka, rozhodují barvy nebo téma?

Když se někdo rozhodne, že chce obraz ode mne, může čekat, že ten obraz bude barevně živý. Pokud vysloveně nepotřebuje, aby byl tichý. Nechává to na mně. A pak řeším, aby ladil k němu osobně, zvláště pak k jeho duši. Pokud dotyčného neznám, tak aby souzněl alespoň s jeho interiérem.

Jak vypadá hlasitý obraz?

Je výrazně barevný. Někdo by třeba vedle sebe nesnesl ostře tyrkysovou, jasně žlutozelenou a oranžovou, ale já tyhle barvy hrozně potřebuju. Pak stačí jedna jediná čárka, třeba růžová, a už je to dost hlasité. Ted' nedávno jsem prodala zrovna jeden takový.

Když malujete hlasitý obraz, sama pak ztichnete, anebo vás barvy naopak ještě rozhýbou?

Jak kdy. Na konci se ale vždy cítím trochu jako vybitá baterka. Takže ztichnu. Na chvíli.

Kdy nejvíc potřebujete malovat?

Přijde to obvykle v momentě, kdy na koncertě slyším krásnou hudbu nebo někde vidím úžasnou krajinu – a já, jakoby naschvál, s sebou nemám žádné věci na malování. Anebo nemám vůbec čas... To už je skoro zákonitost. Ale čím míň mám času, tím rychleji to ze mě lítá. Pak nevnímám, co se děje kolem.

Vedle velkých energických obrazů děláte také portréty. Jako protiváhu?

Trochu ano. Je to zpestření, ale přiznávám, že jsem líná si jen tak doma ně-

koho posadit a portrétovat ho – i když nakonec by mě to těšilo. A vím, že to umím. Je to proces poznávání člověka, kterého maluju. Jenže lidi, které mám doma, všechny znám, tak necítím potřebu je ještě portrétovat.

Takže portrét funguje trochu jako psychoanalýza?

Proces portrétování je velmi zajímavý. Je zvláštní sledovat způsob, jak se mi lidé cestou do obrazu zároveň sami otvírají. Někdy je to ale i trochu tíha. Kousíček z člověka, kterého jsem přenesla do obrazu, mi jakoby zůstává na bedrech.

Když namaluju *hlasitý obraz*, vždycky pak na chvíli ztichnu...

Dřív jste se ale z depresí vymalovávala.

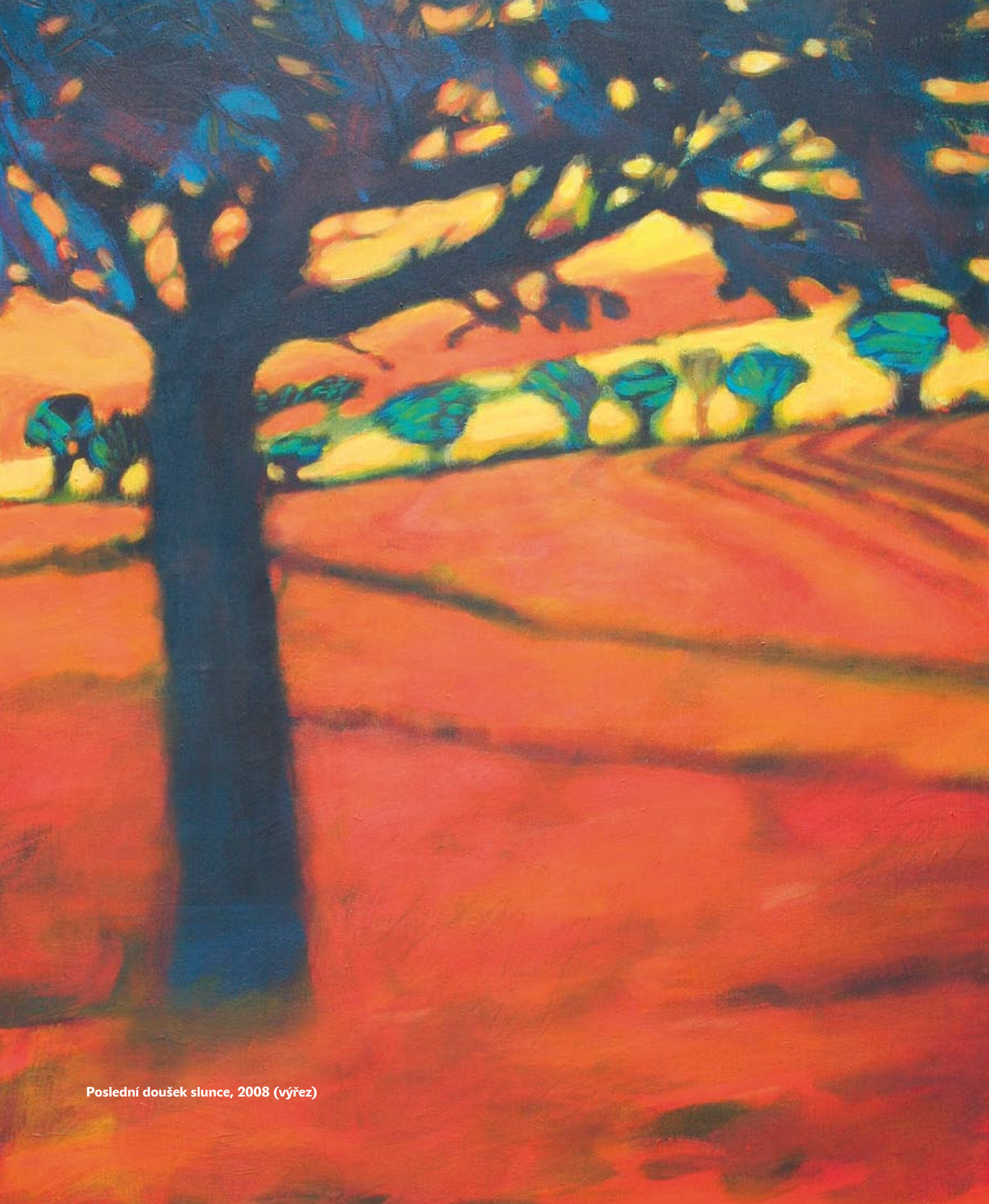
Kdybyste viděla věci, které jsem dělala ještě na škole, tak to byla jedna depka za druhou! Tehdy jsem se skutečně cítila strašně.

Proč?

Vždy to byl nějaký konkrétní problém. Doma, ve škole, ve vztazích. Prostě jsem byla nedobře naložená okurka, které ten lák nějak nesedl.

Ted' už jste v dobrém láku?

Ano, protože si ho vařím sama. Odbourala jsem také některé tlaky.

Poslední doušek slunce, 2008 (výřez)

Obrazy: © Anna Čejková, foto: Günter Bartoš, archiv Anny Čejkové

Jste příkladem toho, jak se dnes může malíř žít, aniž by se zaprodával. Na Barrandově jste příležitostně pracovala jako patinérka. Bylo to zajímavé zpestření, nebo vyžírání duše?

Nebyla to v pravém slova smyslu svobodná tvůrčí práce, spíš trochu otročina, ale brala jsem to jako zpestření, dokud jsem únavou doslova nelezla po čtyřech. Přišla jsem tam jako nováček s nějakým výtvarným cíčením a schopností míchat barvy. Pak jsem poznávala neuvěřitelné věci, o kterých jsem předtím neměla ani ponětí. Třeba jak se dá z překližky udělat mramor nebo z polystyrenu pískovcová socha. Dřív se takové techniky studovaly, ale dnes se skoro všechno může dělat digitálně.

Znamená digitalizace pro malíře nějaké ohrožení?

Malíři jsou především ohroženi sami sebou. Příliš mnoho už bylo namalováno. Všechno jde hrozně rychle a lidé ztrácejí možnost vnímat něco hlouběji. Myslím, že malíři, kteří skutečně něco umějí, jsou zasypani smrští rychlovců, produktů těch, kteří moc neumějí, ale mají ostřejší lokty.

Malířství je samotářské řemeslo, kde každý bojuje hlavně sám se sebou, ne?

Ano, to je znát už na škole, kde se lidé uzavírají do jakéhosi svého prostoru. Já jsem tam tenkrát vlastně proto nenašla

Anna Škopková-Čejková

se narodila 20. září 1975 v Praze, absolvovala kurzy kresby aktu na VŠUP u Borise Jirků, kurzy kresby u Jitky Svobodové a v roce 1999 absolvovala AVU v Praze – ateliér malby u Jiřího Sopka. Na studijních pobytech byla v Itálii, na akademii Pietro Vannucci v Perugii a na akademii ve Florencii. V letech 2000–2007 se účastnila řady společných výstav v Praze a v dalších městech, v letech 2001 a 2002 byly její obrazy vystaveny v Nimes v rámci mezinárodní výstavy Fériart.

Samostatné výstavy:
2000 – Prostějov, Galerie Pokorný
2000 – Praha - Klokočná, Galerie 9
2000 – Praha, Ateliér Maron
2000 – Praha, Café Palmovka
2001 – Praha, Galerie Malá Šárka
2002 – Milevsko, Galerie M
2003 – Praha, Studio Furniture
2004 – Příbram, Galerie V Potoční
2007 – Praha - Klokočná, jubilejní výstava Galerie 9
2007 – Kouřim, Muzeum Kouřimska

anna.cejkova@email.cz
telefon: +420 777 149 559

žádné přátele. Každý si potřeboval hlídat to své. Na druhé straně přiznávám, že když mám před sebou bílé plátno, které nechci, aby bylo bílé, protože na bílou se hrozně těžko něco začíná, rozdám štětce dvoulétemu synovi, manželovi a tetě a vymačkám jim barvy, které tam chci mít jako podmalbu. Dávám mi to určitý základní barevný nádech. Pak teprve na to maluji. I když to skončí třeba úplně jinou barevností. To je právě věčný dialog. Když se pak dívám na hotový obraz, stejně mám ve finále pocit, že něco vzniklo skrze mě, že nejsem tvůrcem úplně jen já. Jako by ten můj dar, jakési nadání, které jsem dostala, fungoval samo sebou.

Jakou roli ve vašem formování hrála škola?

Důležitou. Musela jsem si ochutnat i to, co mi nechutná, abych věděla, co mi chutná. A taky abych se dozvěděla spoustu důležitých věcí.

Od první chvíle víte, jak ten který obraz má vypadat?

To sice ano, ale přesto jsem schopná ho i několikrát předělat. Ráda se rozmáchnu na veliké plátno, teprve potom to dotahuju v detailech. Když to přeženu, musím zase zpátky. Už se mi také stalo, že jsem zarámovaný a podepsaný obraz musela hodinu předtím, než si pro něj jeho noví majitelé přijeli, předělat. Obraz totiž ztratil při dokončování svou lehkost. A to nejde. V obraze musí být i napětí. A to se právě tehdy vytratilo. Nepřežila bych to, kdybych ho tak nechala.

Jaký obraz byste namalovala právě teď?

Musím říct, že právě teď mám období docela hlasité. Ale kdykoli mám takové období, tak už zase vnitřně toužím po ztišení. A až budu malovat tiché věci, naopak začnu toužit po zesílení. I když... Ty mé vlastní tišiny jsou nena-malovatelné. ■